

a magáénak. És ne beszéljen a letört ellenzék erőszakáról, terrorról, vesztetetről. Soha annyi egyhangú választás még nem volt Magyarországon, soha ennyire könnyen, ugyyszólván kardcsapás nélkül párt még nem győzött. A fővárosban és a magyar városok tulajdonképpén nagy részében az ellenzék jóformán moccani sem tudott. Tisza gróf, a győző sereg dicsőséges vezérkari főnöke ezer szónál nagyobb többséggel verte a „nagy” Barabást, akinek mandátum se jutott. Hatalmas oszlopaik, nagyratartott vezéreik tüntek el nyomtalanul a választási harc hullámai között. Valósággal megtizedelve, szerteúllva térnek vissza a küzdelemből, mint gyászos emlékei a hajdani fényes dicsőségnek.

Ez a szép harc, ez a nagystilű győzelem gyönyörű elégtétel Khuen grófnak és hiveinek. A nemzet megértette őket s így szól hozzájuk:

— Menjetek s teremtetek tartós, áldásos békét köztem és királyom között. Menjetek és vessétek végét a meddő, véreget apasztó küzdelmeknek. Dolgozatok és cselekedjétek érettem, segítsetek arra az utra, amelyen megerősödöm, gazdag, hatalmas és modern állam lehettek. Reátok bízom magamat: szabadítsatok ki a maradiságot, a meddő tespedés mocsarából és vezessetek egy jobb jövő felé!

A nemzetnek ez a szózata nyitott fülekre talál. Nincs ember ma Magyarországon, aki inkább tele volna jóhiszeműséggel, nemes ambícióval, munkakedvvel, mint Khuen-Héderváry gróf, a magyar kormány elnöke. S ezt tudva, bizó lelkesedéssel tekinthetünk a közel jövő elé, amelylyel egy új, jobb korszak kezdődik ennek a nemzetnek a történetében.

A szegedi választások.

— Bánffy Dezső és Kelemen Béla. —

(Saját tudósítónktól.) Szegeden ma minden különösebb emóció nélkül zajlottak le a választások. Az első kerületben — ahogy ezt már hetek óta tudták — egyhangulag megválasztották Bánffy Dezső bárót, a második kerületben könnyű szerrel győzött Kossuth Ferenc jelöltje, Kelemen Béla, a koalíciós rezsim volt szegedi főispánja. Meglepetést ez a választás sem hozott, legföljebb annyiban, hogy a küzdelem egyáltalán nem volt izgalmas. A Becsey-párt mindjárt a választás elején olyan váratlanul gyöngének bizonyult, a Kelemen-párt pedig olyan impozáns arányokban vonult föl, hogy Becseyék már délben egy órakor begöngyölték a lobogót és átengedték a teret a diadalmas Kelemen-pártnak. Becsey Károly visszalépése után a választási elnök Kelemen Bélát — a hiveknek ujjongó éljenzése közben — Szeged második kerülete képviselőjének nyilváníttotta. A választásokról tudósítónk az alábbi közleményekben számolnak be:

Az első kerületben.

Szeged első kerületében az ideai választás nem keltett különösebb izgalmat. Bánffy Dezső báró egyhangú megválasztása előre látható volt. A belváros a mai választás napján is hétköznapi szint mutatott, a városháza körül pedig éppen olyan nyugodtság uralkodott, mint más napokon.

Ebben a csendes hangulatban kezdődött az első kerületi választás. A szavazás megkezdésének törvényben megállapított időpontja, fél kilenc előtt, a Tisza-szálló körül már néhány száz Bánffy-párti választó gyűlt össze. Ez a csoportosulás is csak azért történt, mert híre járt, hogy egy pár választó Lipkay Kálmán dr függetlenségét akarja föléptetni. Ezt tényleg meg is kísérelték és csupán azon mulott a dolog, hogy Lipkaynak nem akadt — tiz ajánlója. Ez természetesen némi derűtséget keltett.

Régel nyolc órakor a városháza első emeletén, a jobboldali tanácsteremben már együtt ült a választást vezető bizottság, Ivánkovits Sándor dr nyugalmazott tiszti főügyész elnöke alatt. Bizalmiférjak vol-

tak Kertész Zsigmond dr és Pártos Simon dr. A szavazatszedőküldöttség elnöke Csonka Ferenc, helyettes elnökök Fáy István és Holtzer Aladár. Választási jegyző Rack Lipót, a szavazatszedőküldöttség jegyzője Ördög Lajos, helyettes jegyzők Barna György és Vig József. A tanácsteremben, Ivánkovits Sándor dr előtt a második és harmadik kerület, a városháza közgyűlési termében pedig Csonka Ferenc előtt az első kerület, — ahova az ujszegedi választók is tartoznak — szavazott volna. Azonossági tanúk Gadl Endre dr tanácsos és Pálffy József dr árvaszéki elnök voltak.

A törvényszerűen meghatározott időpontig, fél kilenc óráig a két küldöttség türelmesen várakozott. Néhány perccel fél kilenc előtt a Tisza-szálló körül álldogáló Bánffyszavazók csoportja a hatalmas zászlók alatt éljenezve indult meg a városháza felé, hogy a küldöttségek előtt megkezdjék a voksok leadását arra az esetre, ha egy újabb ajánlat benyújtása megzavarná Bánffy egyhangú megválasztását. A városháza toronyórája elűtötte a fél kilencet. Ivánkovits Sándor dr elnök és a bizottsági tagok a tanácsteremből a közgyűlési terembe mentek át, ahol már nagy tömegben várakoztak a Bánffy-párti szavazók. Az egybegyűlt polgárokhoz Ivánkovits dr a következő szavakat intézte:

— Minthogy a választás megnyitása után a törvényben megállapított félóra elteltéig más jelölthez vonatkozó ajánlatot nem nyújtottak be, a választást ezennel befejezettnek és Bánffy Dezső báró urat Szeged szabad királyi város első országgyűlési képviselő-választó kerülete megválasztott országgyűlési képviselőjének nyilvánítom.

Ivánkovits beszédét az egybegyűlt szavazók éljenzéssel fogadták. Ekkor egy incidens zavarta meg az összehangot. Midőn a választási elnök a pulpitusról lelépett, előtört a tömegből egy Vekes Imre nevű hivatalnok és magából kikelve így kiáltott föl:

— Óvást emelek! A fél óra még nem telt el! Lipkayt akarom ajánlani!

A szavazók konsternálva fordultak a kiabáló felé, aki egyenesen Ivánkovits Sándorhoz tartott. De az elnök tapintatosan kezelte az ügyet. Megnézte az óráját, aztán hátatfordított és átment a tanácsterembe.

A választás befejezése után a választópolgárok kívánságára Véghmann Ferenc dr, a párt elnöke, telefonon közölte Bánffy Dezső báróval az egyhangú választást és fölkérte,

még nem vedlett le a vatta-puhaságu sárga pehely; a falon piros tikszemmel beborított nagy kalitka függött, melyben madár-raj csiripelte magát rekedtre, boldogan sütkérezve a tavaszi napfényben.

Egy másik, nyaraló formát csufoló kis kalitban csendesen ült egy madár-házaspár a kalitka egyik pálcikáján.

Cimme ur, egy nagyon kövér, szuszogó személyiség, aki mindenüvé legelsőnek szeretett bemenni s szükség esetén félre tolta a többieket, legyenek azok férfiak vagy nők, — előre tolta uri személyét s azt kérdezte a szolgától:

— No hát, Céleste, végünk van, mi?

A kis szolgáló nagy könyhullatás közben nyögdécselt:

— Már meg se ismer. Az orvos azt mondja, hogy vége.

A vendégek egymásra néztek.

Cimme-né és Colombelné asszonyok hirtelen s szó nélkül megölelték egymást. Nagyon hasonlítottak egymásra s egyforma piros sál viseltek; francia kasmirt, mely szinte lángolt.

Cimme ur sógora felé fordult. Az utóbbi halvány, szinte sárga arc-színű, sovány uri ember volt, akin látnivalólag valami gyomorhaj rágódott. Szörnyen sántított. Cimme ur nagy komolysággal szólt hozzá:

— Az ördögbe is, ideje volt.

Hanem a haldokló szobájába, mely a földszinten volt, senki se mert bemenni. Ez egyszer Cimme ur is lemondott az elsősegről. Végre is Colombel ur szánta rá a fejét legelsőbben s libegve, mint egy hajóárbc, előre indult. Vas végű botja végig kopogott a kövezeten.

A két asszony utána merészkedett s Cimme ur zárta be a menetet.

A kis Joseph, aki meglátta a kutyát, kívül maradt. A csalogató látvány odakünn marasztotta.

A nap egy sugara felében világította meg az ágyat. Fénye épp a haldokló kezére esett, mely görcsösen izgett-mozgott s minduntalan ki-kinyílt meg összevonaglott. Ujjai szüntelen jártak, mintha valami gondolat elevenítette volna meg őket, mintha jelentettek volna valamit, mintha ideákat fejeztek volna ki, mintha szellemi erőnek engedelmességet tettek volna. A test többi része mozdulatlanul pihent a takaró alatt. Szögletes arcán egy izom sem remegett. A szeme le volt hunyva.

A rokonok félkörben álltak meg körülötte, s szó nélkül szemlélgették a haldoklót, szorongó kebellet, rövidülő lélekzettel meredve maguk elé. A kis szolgáló követte őket s folyton sirdogált.

Végre Cimme ur megszólalt:

— Hát tulajdonképpen mit mond az orvos?

A kis szolgáló valami ilyenfélét mondott:

— Azt mondta, hogy hagyják békében, segíteni már nem lehet rajta.

Ezalatt egyszerre csak megmozdultak a vén leány ajkai. Mintha halkan szókat ejtett volna ki, szókat, melyek eddig rejtve voltak ebben a haldokló főben. Kezének különös mozdulatai még gyorsabbakká lettek.

Hirtelen vékony hangon kezdett beszélni, olyan hangon, aminőt ezelőtt soha se hallottak tőle s amely mintha valahonnan meszi-szíról jött volna, talán e mindig zárt szív legeslegmélyéről.

Cimme lábujjhegyen kiment a szobából.

Kinosnak találta a látványt. Colombel, akinek béna lába elfáradt, leült.

A két asszony állva maradt.

Hortense királyné mind sebesebben rebegte értelmetlen szavait. Neveket ejtett ki, nagyon sok nevet s gyöngéden szoligatott képzelt személyeket.

— Gyere ide, kedves kis Fülöpöm, csókold meg anyádat. Ugy-e szereted a mamát, kedves gyermekem? Róza, vigyázz kis hugodra, mig oda leszek. Egy pillanatig se hagyd egyedül, érted lelkem? A gyufával pedig nem szabad játszani.

Pár pillanatig hallgatott s azután hangozatosan, mintha valakit hitt volna, fölkiáltott:

— Henriette!

Egy kis darabig várt, majd újra kezdte:

— Mondd apádnak, hogy szóljon be hozzám, mielőtt elmegy a hivatalba.

S aztán így folytatta:

— Ma nem jól érzem magamat, édesem: ígérd meg, hogy nem maradsz későre. Mondd meg a főnöködnek, hogy beteg vagyok. Tudod, a gyermekeket magukra hagyni, mig én az ágyban fekszem, valóságos veszedelem. Ebédre majd rizsfelfújtat csináltatok. A kiscsinyek nagyon szeretik azt. Majd fog örülni Claire.

Nevetni kezdett; majd édesen kacagni; s vidáman, ahogy fiatal asszonyok tudnak kacagni, oly hangon, amelyet sohase hallottak ajkáról:

— Nézd csak Jeant, milyen furán néz ki! Belekivárhozta az arcát, a kis malac! Nézd csak, kedvesem, milyen furcsa!

Colombel, aki hol a jobb, hol a bal lábát